

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

4029

Vragen van de leden **Inge van Dijk** en **Amhaouch** (beiden CDA) aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat over *de Kamerbrief Beleidsinstrumentarium ten behoeve van de borging van het vestigings- en investeringsklimaat, maatschappelijke langetermijnwaardcreatie en nationale veiligheid* (ingezonden 13 juli 2022).

Antwoord van Minister **Adriaansens** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 15 september 2022).

Vraag 1

Kunt u nader ingaan op de mogelijke problemen dan wel uitdagingen die het kabinet ziet in de uitvoerbaarheid van het aangenomen amendement van de leden Inge van Dijk en Amhaouch, om beheerders van bedrijfscampussen onder de reikwijdte van de wet Veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames te brengen¹, waarover u schrijft in de Kamerbrief Beleidsinstrumentarium ten behoeve van de borging van het vestigings- en investeringsklimaat, maatschappelijke langetermijnwaardcreatie en nationale veiligheid?²

Antwoord 1

Een beheerder van een bedrijfscampus wordt in het aangenomen amendement gedefinieerd als een onderneming die een terrein beheert waarop een verzameling van ondernemingen actief is waar publiek-privaat wordt samengewerkt aan technologieën en toepassingen die van economisch en strategisch belang zijn voor Nederland.

De uitdaging is om een uitleg aan deze definitie te geven, die gefundeerd en bruikbaar is voor de praktijk en voor het toezicht op de wet. Deze uitleg bepaalt in belangrijke mate welke ondernemingen als beheerder wel of juist niet onder het toepassingsbereik van de wet zullen vallen. Relevante vragen hiervoor zijn: wanneer is op een terrein sprake van «technologieën en toepassingen die van economisch en strategisch belang zijn voor Nederland»? Wanneer is normaal gesproken sprake van «beheer» van een terrein voor een bedrijfscampus? En kan beheer van een terrein bijvoorbeeld ook beheer van een gebouw omvatten? Moet een «verzameling van ondernemingen» al snel worden aangenomen of meer substantie hebben? En in hoeverre

¹ Kamerstuk 35 880, nr. 16.

² Brief van de Minister van Economische Zaken en Klimaat d.d. 8 juli 2022 over het beleidsinstrumentarium ten behoeve van de borging van het vestigings- en investeringsklimaat, maatschappelijke langetermijnwaardcreatie en nationale veiligheid.

zijn er campussen met publiek-private samenwerking en om wat soorten samenwerking zijn er? Zonder een deskundig gefundeerd antwoord op dit type vragen bestaat het reële risico dat in de praktijk de wet hierin verschillend wordt uitgelegd waardoor een veel te ruime of juiste te enge uitleg wordt gegeven aan wat een beheerder van een bedrijfscampus is. Een gebrek aan een gefundeerde uitleg en opvatting hierover staat een effectieve toepassing van de wet en het toezicht daarop in de weg. Een ander aspect is dat een beheerder voldoende inzicht moet hebben of kunnen krijgen in de activiteiten van ondernemingen die actief zijn op de eigen bedrijfscampus. Dit is nodig om als beheerder vast te kunnen stellen of aan de definitie van de wet is voldaan. Welk kennisniveau mag van een beheerder hierin verwacht worden en welke implicaties heeft dat? Dit aspect moet geoperationaliseerd worden voordat het amendement uitgevoerd kan worden.

Vraag 2

Wie gaat het externe onderzoek uitvoeren? Wanneer zal het onderzoek van start gaan? Hoe gaat de opzet van het onderzoek eruit zien? Welke partijen worden betrokken bij het onderzoek? Kunt u de precieze onderzoeksopdracht met ons delen?

Antwoord 2

Het externe onderzoek wordt uitgevoerd worden door Birch Consultants in samenwerking met The Hague Center for Strategic Studies (HCSS). Deze partijen hebben ervaring met het doen van onderzoek en het geven van advies op het terrein van campussen en nationale (economische) veiligheid. Het onderzoek is op 25 juli 2022 van start gegaan.

Het onderzoek heeft als doelstelling het duiden van ondernemingen die beheerders van bedrijfscampussen in de zin van de wettelijke definitie zijn. Het onderzoek is in beweging en streeft ernaar de volgende deelvragen te beantwoorden;

- Wanneer wordt samengewerkt «aan technologieën en toepassingen die van economisch en strategisch belang zijn voor Nederland» in het licht van het doel van de wet VIFO tot betere bescherming van de nationale veiligheid?
- Welke minimale mate van controle moet een partij over het terrein hebben om over beheer te kunnen spreken? En maakt het voor de invulling daarvan verschil uit als dit vanuit het perspectief van betere bescherming van de nationale veiligheid wordt benaderd?
- Wanneer is sprake van een terrein in de zin van de definitie? Kan een bedrijfscampus ook een enkel gebouw zijn met meerdere bedrijven of moet dat ruimer worden opgevat?
- Wanneer is het gebruikelijk om van een verzameling aan ondernemingen te spreken bij een bedrijfscampus? Is dat al het geval bij een samenwerking tussen twee bedrijven of is meer vereist?
- Welke toepassingscriteria kunnen op basis van de beantwoording van voorgaande vragen worden vastgesteld, die behulpzaam zijn om vast te stellen welke ondernemingen beheerder van bedrijfscampus zijn?
- Kunt u een indicatie van de mogelijkheden voor ondernemingen schetsen om aan de hand van de toepassingscriteria vast te stellen of zij een beheerder van een bedrijfscampus zijn, en wanneer zij dat niet kunnen vaststellen op welke wijze zij daartoe in staat gesteld kunnen worden? Dit hangt samen met het inzicht dat zij dienen te hebben in de activiteiten en vormen van samenwerking op het door hen beheerde terrein.

Het onderzoek bestaat uit vier fases;

(1) het ontwikkelen van een analysekader op basis van de begripsonderdelen van de definitie in het amendement. Hierin worden o.a. verschillende typen campussen en beheerdersstructuren meegenomen.

(2) een eerste inventarisatie van relevante campussen aan de hand van het onder (1) ontwikkelde analysekader om toepassingscriteria voor de uitvoering van het amendement vast te stellen, specifiek voor campus beheer organisaties.

(3) verdere toetsing en verificatie door aanwending van het analysekader op de gekozen campussen in onderzoek.

(4) vaststelling van een definitieve set aan criteria waarbij kwaliteitstoetsing met externe experts zal plaatsvinden.

De beantwoording van de gestelde onderzoeksvragen wordt uiteindelijk gepresenteerd in een onderzoeksrapport.

De uitvoerder zal het onderzoek breed uitzetten. Zowel publieke als private partijen, zoals onderzoeksconsortia, kennisinstellingen, vastgoedpartijen en het bredere campuslandschap zullen geconsulteerd worden.

Vraag 3

Deelt u de mening dat het van belang is dat het amendement van de leden Inge van Dijk en Amhaouch op een goede manier wordt uitgevoerd en dat daarvoor een oplossingsgericht onderzoek nodig is? Kunt u dit bevestigen?

Antwoord 3

Ja, het onderzoek is bedoeld om behulpzaam te zijn voor het ontwikkelen van een toepassingskader voor het aangenomen amendement in het licht van de in antwoord op vraag 1 genoemde uitdaging. Daarmee wordt beoogd de toepassing van het amendement en het toezicht daarop te effectueren. Het zal van de uitkomsten van het onderzoek afhangen welke mogelijkheden hiervoor zijn.

Vraag 4

Wilt u toezeggen dat het amendement daadwerkelijk gaat worden uitgevoerd?

Antwoord 4

Uit de opdracht tot onderzoek blijkt dat ik werk maak van de uitvoering van het amendement. De intentie van het kabinet is om op basis van de bevindingen van het onderzoek na te gaan hoe de toepasbaarheid van het amendement gerealiseerd kan worden. Het zal van de uitkomsten van het onderzoek afhangen wat daarvoor de mogelijkheden zijn.